

Vem kan man lita på?

RSMH ÄR EN POLITISKT OBUNDEN organisation, men vi är för den skull inte opolitiska. Politiskt obunden innebär att vi som organisation inte tar ställning för något politiskt parti.

Nu är det år 2010 och valår. Det finns givetvis många viktiga frågor att ta ställning till inför valet, men ekonomin för personer med psykiska funktionsnedsättningar är en fråga där RSMH kommer att följa alla politiska utspel ytterst nog.

Det ekonomiska läget för personer med funktionsnedsättningar och ohälsa har försämrats allt mer de senaste åren. De som har psykiska funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa har det allra sämst ekonomiskt, vilket presenteras i en ännu ej publicerad rapport från Socialstyrelsen som Revansch tagit del av. (Rapporten kommer att bli offentlig under 2010.)

KLIMATET HAR DESSUTOM hårdnat mycket på sistone. Ett sådant område är hanteringen av långtidssjukskrivna. För att minska ohälsotalet infördes nya regler för långtidssjukskrivna den 1 juli 2008. Nu kan man högst få sjukpenning i 364 dagar under en 15-månadersperiod. Därefter kan man få förlängd sjukpenning i högst 550 dagar. Och efter det överförs man till Arbetsförmedlingens arbetslivsintroduktion i tre månader. Vid nyåret 2009-2010 överfördes cirka 16 000 personer till Arbetsförmedlingen. Ytterligare 38 000 väntas bli utförsäkrade under året. Endast i undantagsfall går det att få ytterligare förlängd sjukpenning, som också kallas "förlängd sjukpenning i vissa fall".

Det här har fört med sig otäcka konsekvenser. Vi har redan hört talas om flera fall där personen inte orkat leva längre. Tyvärr kommer vi att få uppleva det igen. Det kan vi vara säkra på.

Det är lätt att ge den sittande regeringen all skuld för det här, men det var regeringen Persson som påbörjade arbetet som lett fram till dessa hårda regler. Så vem kan man lita på?

Nyligen presenterade de rödgröna ett förslag att avskaffa den så kallade stupstocken, som innebär att långtidssjukskrivna prövas mot hela ar-

betsmarknaden efter ett visst antal dagar. Den modellen ska ersättas av individuella prövningar. Vidare ska bland annat begreppet arbetsförmåga utredas och de rödgröna föreslår också en tidsgräns vid 58 år för förtidspension.

Strax slog regeringen tillbaka. De rödgrönas sjukförsäkringsförslag skulle leda till sänkt sjukersättning för de mest utsatta i samhället. Uppskattningsvis skulle det handla om cirka 1 000 personer per årskull. Dessa saknar sjukpenninggrundande inkomst – och där finns många av RSMH:s medlemmar. De skulle med oppositionens förslag få sänkt ersättning med 2 120 kronor i månaden jämfört med dagens lägstanivå.

Oppositionen svarade: Det är för oss självklart att människor med stadigvarande helt nedsatt arbetsförmåga under 58 år inte kommer att få sänkt ersättning. Påståendet är felaktigt i sak – och syftar till att få bort fokus från den behandling regeringen just nu utsätter svårt sjuka människor för.

SÅ FRÅGAN KVARSTÅR: Vem kan man lita?

RSMH har två önskemål som vi vill rikta till alla Sveriges politiker inför årets val. Nej, förresten, det är två högst rimliga krav:

1. Låt alla människor med funktionsnedsättningar och ohälsa få leva ett anständigt liv – sänk inte våra ersättningar, utan låt oss istället lämna fattigdomsgränsen bakom oss för tid och evighet.
2. Se till att vara helt ärliga i alla lägen och ge oss löften som vi kan lita på till 100 procent – endast då förtjänar ni att få våra röster.

Jan-Olof Forsén

Förbundsordförande, RSMH

Twåttredjedelslivet...

TIDIGARE HAR DET PRATATS MYCKET om det så kallade tvåttredjedelssamhället. Mer än 500 000 svenska hushåll lever idag under existensminimum. Och en sak vet vi: Klyftorna i samhället bara ökar!

INNEHÅLL

Personer med psykiska funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa har den sämsta ekonomin av alla (se huvudledaren) och är därmed också ytterst frekventa medborgare i tvåtredjedelssamhället. Till den ekonomiska orättvisa som innefattas i ordet tvåtredjedelssamhället tvingas vi nu lägga till och lära oss ett nytt ord – tvåtredjedelslivet...

I genomsnitt lever vi i Sverige cirka 80 år idag. Men den genomsnittsåldern gäller främst dem som lever sina liv utan alltför stora ohälsoproblem. För personer med psykisk ohälsa är livet mycket kortare. Enligt en internationell rapport har personer med schizoaffektiva och psykotiska sjukdomar i genomsnitt 25 år kortare livslängd än den övriga befolkningen. Ett liv som varar i två tredjedelar i jämförelse.

Bakomliggande orsaker är i 40 procent av fallen suicid och annan onaturlig dödsorsak medan övriga 60 procent i huvudsak orsakas av hjärt- och lungsjukdomar. Till det ska vi också lägga den ansevärd mängd kemikalier som finns i de piller vi knaprar i oss under resans gång. Det kanske hjälper i ett kort perspektiv men ytterst sällan i ett längre.

Kampen för att sänka suicidtalerna måste givetvis fortgå med oförtruten frenesi. Men vi måste ha i åtanke att det inte är de så kallade onaturliga dödsorsakerna som har det största ansvaret för att personer med psykisk ohälsa lever kortare liv. För att leva ett längre liv krävs anständiga förutsättningar som kan göra oss bättre rustade.

Tvåtredjedelssamhället och tvåtredjedelslivet hänger utan tvekan ihop. RSMH ser bara en enda lösning: Klyftorna i samhället måste minska!

JOF

PS: Den som fortfarande tror att Revansch! står för hämnd har fortfarande fel. Vår förbundstidning står för upprättelse åt de tusentals människor som har fått och får sin värdighet krossad i en hård vårdapparat. Revansch! för upprättelse!

NOT: Exakt dessa ord publicerades i Revansch! nr 4 1981. Och det gäller fortfarande: Revansch! för upprättelse!

- 2 Ledare: Vem kan man lita på?
- 3 Redaktören har ordet.
- 4 Aktuellt: En kluven tunga, mediapress, gömda flyktingar, kommunal institutionspsykiatri.
- 16 Våra känslor, del 3: Skam.
- 18 Revansch 30 år!
- 20 Läsarnas sidor.
- 21 Ung och galen: Själv mord på slutenvårdsavdelning, hjälptelefon, mobbning.
- 24 Landet runt: Konst, verksamhetsutveckling 2010, folkbildning.
- 29 Matrutan.
- 30 Föreningar och distrikt.
- 32 Korsord.

REDAKTÖREN HAR ORDET

Nytt år och nya utmaningar. 2010 år året då Revansch fyller 30 år. På sidorna 18 och 19 kan du läsa om den första utgåvan av förbundets medlemstidskrift, nummer 1-2 1980.

Den här gången får du också stifta bekantskap med Lars-Göran och Margareta Selander från Holmsund utanför Umeå. Jag träffade dem två gånger förra året och det är möten som jag inte kommer att glömma. Under många år var Lars-Göran svårt sjuk, men de tog sig tillsammans genom de svåra åren och idag ger de upplevelserna energi och näring till ett kreativt skapande med många bottnar.

Skakande läsning hittar du i reportagen om de papperslösa som nekas vård i välfärdslandet Sverige och när Revansch besöker den kommunala institutionspsykiatrin i Stockholmsförorten Akalla. Två olika bilder av en samtid som stämmer till eftertanke.

Inom friskvårdsprojektet arbetar man just nu fram en kokbok för RSMH som utgår från enkla, goda och relativt nyttiga maträtter. I Majvors matruta hittar du denna gång några "allt-i-ett-rätter" som kommer att finnas med i boken.

Är magen glad så är människan glad, som den filosofiske Gustav Svensson brukar säga. Prova någon av rätterna du också, det ska jag göra. Sedan kan du väl slå mig en signal, så kan vi jämföra våra smakupplevelser!

Östen Hannmyhr